

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Соціологія музики»
2022-2023

1. Опис навчальної дисципліни

Ступінь вищої освіти – третій освітньо-науковий (доктор філософії)

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 025 Музичне мистецтво

Освітня програма – Музичне мистецтво

Загальний обсяг дисципліни – (в кредитах ЄКТС) 4 кредити

Статус дисципліни – вибіркова

Інститут – Навчально-науковий інститут музичного мистецтва

Кафедра – методики музичного виховання і диригування

Курс – 2; **семестр** – 1; **вид підсумкового контролю** – залік

Мова навчання – українська.

Види занять: лекції та семінарські

Методи навчання: впровадження методу соціологічного вивчення мистецтва у музичну практику, що передбачає як дослідження теоретичних проблем, так і емпіричні розвідки.

Форми навчання: очна (денна, вечірня), дистанційна.

Лінк на дисципліну: <https://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/music-art/2022-year/>

Розподіл годин за видами робіт

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
			Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Очна	II	III	120/4	46	16			30	74	-	+	-

2. Викладачі

Полюга Вікторія Володимирівна viktoriya_322@meta.ua 0679767658 Соланська-Ластовецька Зоряна	кандидат філософських наук, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії музики Львівської національної музичної академії ім. М.В.Лисенка
---	--

3. Характеристика навчальної дисципліни

Метою навчання є орієнтація на ознайомлення з науковим потенціалом мистецтвознавства у контексті сучасних надбань гуманітаристики, а саме – вивчення музики, музичного мистецтва як соціологічного феномену, що акцентує увагу на еволюцію форм побутування музики у суспільстві, розвитку музично-комунікативних процесів.

Результати навчання.

- Розуміння специфіки музики як виду мистецтва;
- Знання основних музикознавчих і філософських теорій щодо музичного мистецтва;
- Розуміння впливу світоглядних орієнтирів суспільства на розвиток музики як виду мистецтва;
- Здатність до оволодіння та користування сучасними знаннями в галузевому та міждисциплінарному зв'язку;
- Уміння знайти необхідну інформацію з інформаційних джерел відповідно до проблеми дослідження, зокрема й іноземною мовою.

Компетентності.

Загальними компетентностями є :

- Здатність до наукового пошуку, мистецько-філософського аналізу; визначення мети, наукової новизни, завдань та стратегії дослідження.

Фаховими компетентностями є:

- Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, пояснювати сучасні культурні явища і процеси; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва;
- Здатність до розуміння еволюції музичного мистецтва як відображення основних тенденцій соціокультурного та історичного розвитку, самостійного здійснення аналізу особливостей функціонування музичного твору у певному соціокультурному середовищі;
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в спеціальних музичних навчальних закладах різних рівнів; вільне користування комп'ютерними технологіями; спілкування з мистецькою та науковою спільнотами.

Пререквізити дисципліни. Вивчається після таких дисциплін як: «Філософія як досвід мислення», «Проблеми сучасного музикознавства», паралельно з «Філософією музики», «Актуальні проблеми музичної інтерпретології» та інші.

Постреквізити дисципліни. Дисципліною «Соціологія музики» завершується освітня складова ОП 025 музичне мистецтво. Після вивчення курсу аспірант вибудовує індивідуальну траєкторію власного наукового дослідження.

Лінк на дисципліну: Програма з навчальної дисципліни «Психологія музичної діяльності», розміщена на сайті ДДПУ ім. Івана Франка (аспірантура, навчально-методичне забезпечення, 025 музичне мистецтво).

4. Програма (зміст основних розділів) дисципліни

Зміст лекційних занять

1. Нарис історичного розвитку музично-соціологічної думки.

Концепція Курта Блаукопфа як засновника емпіризму в музичній науці; Книга Макса Вебера «Раціональні і соціологічні основи музики» як етап становлення музично-соціологічного методу.

2. Основні концепції музичної соціології в працях дослідників

Основні ідеї музичної соціології Т. Адорно; Проблеми соціальної природи музики в працях О. Серова та В. Стасова; Музика як засіб спілкування в працях Б. Яворського; Музично-соціологічні ідеї Б. Астаф'єва; Музична соціологія: минуле і сьогодення.

3. Теоретичні проблеми музичної соціології

Музика як естетичний і соціологічний феномен; Типологія публіки як предмет соціологічних досліджень; Соціологічна природа жанру в музиці; Проблеми розвитку музичних інтересів і жанрів в сучасній соціології музики; Соціологічний метод у теоретичному музикознавстві.

4. Музичні жанри металу, хіп-хопу та християнського року як історичні приклади формування групової ідентичності

Хіп-хоп – передумови формування, шлях та характерні культурні особливості; Соціо-економічні чинники становлення хіп-хопу як музичної домінанти сьогодення; Християнський рок як приклад спроби втілення біблійних принципів в життя та його вплив на формування самоідентичності.

Зміст семінарських занять (тематичні блоки)

1. Концептуалізація соціологічного погляду на музику.
2. Музика у контексті та часі – за М.Вебером і Ф.Болманом.
3. Музика як об'єкт обміну.
4. Актуалізація музикування через взаємодію з безпосереднім реципієнтом та функція біхейвіорального контролю.
5. Моделі функціонування музики – робоче використання, функції контролю, переконання та стимуляції.
6. Музика як простір для творення само ідентифікації та групової ідентичності.
7. Музика як середовище для формування самоідентичності.
8. Музика у контексті перформативних практик.
9. Формування самоідентичності у глобалізованому світі.
10. Християнський рок, хіп-хоп, метал як жанри що формують вплив на соціальну свідомість.

5. Місце проведення занять (локація)

Аудиторне навчання: аудиторія № 13 основного корпусу Навчально-наукового інституту музичного мистецтва (корпус № 4 ДДПУ ім. Івана Франка: вул. І. Франка, буд 11).

Дистанційне навчання: відео-конференція (ідентифікатор персональної конференції ID:8293267761 Passcode:455069)

6. Інформація про консультації

Консультації з дисципліни проводяться в обумовлений завчасно час з викладачем, в телефонному режимі або ж через електронну пошту.

7. Система оцінювання

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які може виконати кожен аспірант:

- участь у семінарському занятті (доповідь на одне із питань плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії за темою заняття);
- співбесіда з лектором (фронтальна перевірка компетентності аспіранта);
- залік.

Критерієм аналізу якості виконання завдань та його усне викладення є максимально влучна добірка наукової інформації з переведення у форму суджень чи тверджень.

Оцінювання знань методом співбесіди з лектором визначає технологія ідентифікації компетентності аспіранта: обізнаності щодо змісту навчальної дисципліни; здатності розуміти принципи вирішення виокремлених філософських проблем.

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру за наперед оголошеним розкладом. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Усні відповіді (семінарські)	Співбесіда з лектором	Сума (залік)
60	40	100

Максимальна оцінка за відповіді, виступи й дискусії з кожної теми (десять тем) під час семінарських занять – до 6 балів включно (максимально 60 балів за всі теми).

Підсумкова співбесіда з лектором передбачає виконання описово-аналітичних знань з теоретичних та прикладних проблем навчальної дисципліни, включаючи теми для самостійної роботи. Сумарна кількість балів призначених на оцінку підсумкової співбесіди, виводиться шляхом оцінювання якості виконаних завдань, що включає повноту розкриття питання, його практичну спрямованість та можливість застосувати у наукових, дослідницьких та методологічних ситуаціях.

Залік за талоном № 2 і К проводиться в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

8. Питання до підсумкового контролю

1. Концептуалізуйте розуміння музики у контексті та часі через призму бачення М. Вебера та Ф.Болмана.
2. Яким чином музика може слугувати об'єктом обміну?
3. Охарактеризуйте актуалізацію музикування через його взаємодію з безпосереднім реципієнтом та функцію її біхейвіорального контролю.

4. Узагальніть моделі функціонування музики та їх робоче використання, функції контролю, переконання та стимуляції.
5. Охарактеризуйте музику як середовище для формування самоідентичності.
6. Як можна досягнути музику в контексті перформативних практик?
7. Охарактеризуйте передумови формування, шлях та характерні культурні особливості хіп-хопу.
8. Назвіть соціо-економічні чинники становлення хіп-хопу як музичної домінанти сьогодення.
9. Що таке християнський рок як приклад спроби втілення біблійних принципів в життя та його вплив на формування самоідентичності?

9. Політика дисципліни (система вимог до здобувача освіти).

Вона визначається системою вимог щодо повноцінного засвоєння предметного змісту дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності: систематичного відвідування лекційних занять; участі у семінарських заняттях або їх відпрацювання у разі відсутності; відповідального ставлення до вимог щодо самостійної роботи та ознайомлення з матеріалами для читання / джерелами інформації.

10. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна :

1. Адорно Т. Социология музыки. Москва : Университетская книга, 1999. 445 с.
2. Адорно Т. Философия новой музыки. Москва : Логос, 2001. 352 с.
3. Асафьев Б. Избранные статьи о музыкальном просвещении и образовании. Москва, 1965. 151 с.
4. Блаукопф К. Пионеры эмпиризма в музыкальной науке. СПб, 2006. 320 с.
5. Гайденок П. П., Давыдов Ю. Н. История и рациональность: социология Макса Вебера и вебберовский ренессанс. М., 1991. 367 с.
6. Когоутек Ц. Техника композиции в музыке XX в. М. : Музыка, 1976. 366 с.
7. Лобанова М. Н. Музыкальный стиль и жанр: история и современность. М.: Сов. Композитор, 1990. 234 с.
8. Назайкинский Е. Стиль и жанр в музыке. М ВЛАДОС, 2003. С. 80-138.
9. Откидач В. М. Рок-музыка і світовий художній процес: монографія. Харків : ХДАК, 2005. 294 с.
10. Очеретовська Н., Цицалюк Н, Черемський К. Український словник музичних термінів. Харків : Атос, 2008. 178 с.
11. Сохор А. Социология музыкальной культуры. М : Сов. композитор, 1975. 202 с.

Допоміжна:

12. Адорно Т. Теорія естетики : монографія. К: Основи, 2002. 501-527с.

13. Семашко О. Соціологія музики. Соціологія культури / Ред. О. Семашко, В. Піча. Київ: Каравела; Львів: Новий Світ, 2002. С. 312.
14. Сорокин П. А. Социальная и культурная динамика. /пер. с англ.; вступ. статья и комментарии В. В. Сапова. М.: Астрель, 2006. 1176 с.
15. Сорокин П. А. Человек. Цивилизация. Общество /общ. ред., сост. и предисл. А. Ю. Согомонова; пер. с англ. М.: Политиздат, 1992. 543 с

Інформаційний ресурс:

16. ПереЗЛАМний момент. Одна історія з життя українського андеграунду. 2018. URL: <https://karabas.live/perezlamnij-moment/>
17. A history of Christian Rock URL: <https://www.christianitytoday.com/ct/2011/mayweb-only/christianrock.html>
18. Cardi B. Rewiew on album “Invasion of privacy” 2017. URL: <https://pitchfork.com/reviews/albums/cardi-b-invasion-of-privacy/>
19. History of Rap – The True Origins of Rap Music. 2014. URL: <http://colemizestudios.com/how-did-rap-start/>
20. How is Christian rock different from rock music in general?. 2015. URL: <https://www.quora.com/How-is-Christian-rock-different-from-rock-music-in-general>

Викладачі _____ Вікторія ПОЛЮГА
Підпис

_____ Зоряна СОЛАНСЬКА-ЛАСТОВЕЦЬКА
Підпис

Схвалено на засіданні кафедри методики музичного виховання і диригування
Протокол № __ від _____ 2021 року

Завідувач кафедри _____ Ірина БЕРМЕС